

Könyvismertetés

Iván Bernát: Eisenstoffwechsel. Physiologie — Pathophysiologie — Klinik — Therapie. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981., 483 oldal, 230 ábra, 42 táblázat.

A szakmai közvélemény egy évtizeddel ezelőtt — azt mondhatjuk — jogos türelmetlenséggel várta a szerzőnek a Medicina gondozásában 1973-ban megjelent „Vasanyagcsere” c. művét, amely nem csupán több évtizedes munkásságának összefogott közreadását jelentette, hanem valóban jelentős hiányt pótol. Tárgyában, a vasnak minden ismert biológiai, élettani, kórélettani, klinikai vonatkozását felölelő, egységes szemléletet adott. Egmaga vállalkozott arra, amit elődei két, ténylegesen mérföldkövet jelentő munkában, a Keiderling szerkesztette 1959-es „Eisenstoffwechsel” és a Hallberg, Harwerth és Vannotti által kiadott „Iron deficiency” (1970) csak kiváló szerzők népes csoportja segítségével mertek formába önteni. E vállalkozás méreteire jellemző, hogy első kiadása megelőzte az egyik legalapvetőbb kézikönyvként számotartott, Jacobs és Worwood szerkesztésében kiadott „Iron in biochemistry and medicine” c. munkát, amely 1974-ben jelent meg. Ismerni kell e körvonalakat, ha Bernát könyvének igazi jelentőségét akarjuk felbecsülni. A vasanyagcsere különböző részproblémáiból napjainkban évente többezer publikáció lát napvilágot, így a szintézis, a biztosan használható kiérlelt ismeretek összefogása — gyakran a szakember számára is reménytelen vállalkozásnak tűnik. Bernát biztos kézzel, óriási anyagismerettel és megragadóan világos stílusban — az elméleti biológus és a gyakorló orvos számára egyaránt félreérthetetlen, kiváló logikával igazít el ebben a labirintusban.

Valóban nem túlzás azt állítani, hogy munkája jelentős, hézagpótló volt megjelenésekor. Igazolta ezt annak idején rendkívül kedvező fogadtatása is.

Az Akadémiai Kiadó gondozásában most megjelent, német nyelvű változat át-olvasásakor a munka érdemei talán még markánsabban tűnnek elő. Túl azon, hogy szerkesztési elvei áttekinthetőbbé tették a mondanivalót (decimális számozású tagolás); ábráit korszerűsítette és gondos grafikai munkával, sokkal jobb nyomdai technikával helyezte el — a feldolgozott óriási számú irodalmi hivatkozást illetően is képes volt lépést tartani a két kiadás között eltelt 8 év valódi eredményeivel. Kézikönyvről lévén szó — szigorú szűrőjén csak a legmegbízhatóbb, a téma ismeretkörébe véglegesen beépülő új felismerések maradhattak fenn. Így is közel 300 új, fontos adatot épített be a munkába és több mint 100 régebbit hagyott el.

A 27 fejezetre osztott kötet valóban felöleli a vasanyagcsere szinte minden lényeges vonatkozását, a vasnak az élettelen természetben való előfordulásától a vasanyagcsere valamilyen kóros eltéréssel járó ritka körképekig. Az eredeti magyar kiadáshoz képest egy fejezettel megrövidült a munka — kimaradt a vizsgáló eljárásokat tárgyaló utolsó rész, amely pedig — annak idején — hasznos támpontot adott egy-egy új eredmény értelmezésekor. Mégis — egyet kell érteni ezzel a szerkesztési döntéssel. A vasanyagcsere egyre részletesebb vizsgálata olyan számú új eljárást hívott életre és használ fel nap nap után, hogy ezek pusztá felsorolása is aránytalanul nagy helyet foglalna el — felbillentve a koncepció jól kialakított egyensúlyát. Bizonyos, hogy a vizsgáló metodikák érdembeni tárgyalása olyan integratív feladat, mely ma már csak külön kötetben lehetséges.

Kiemelkedően jó a mű gerincét képező, közel 80 oldalnyi fejezet, amely a vas-hiánybetegség korszerű szemléletének összefogott, világos, biztos vonalvezetésű feldolgozását adja.

A szinte teljes spektrumú áttekintésből talán csak a vasanyagcsere immunbiológiai és mikrobiológiai vonatkozásainak ismertetése hiányzik. Ez azonban a teljesség érzését semmiben sem csökkenti, és csupán az ilyen problémákban dolgozóknak tűnik fel.

Kitűnő a kötet német fordítása, kifogástalan a nyomdai munka.

A nyelvet használni tudó olvasó számára a könyv az 1973-as eredeti magyar kiadáshoz képest igen sok új, értékes ismeretét és szemléletét gazdagító ismeretet ad. Minden orvosnak és biológusnak, kutatónak és klinikusnak egyaránt ajánljuk.

Dr. Tabák Péter o. alez.

CAVINTON

---

tabletta

Összetétel: 1 tabletta 5 mg vinpocetinumot tartalmaz.

Hatás: A Cavinton javítja az agyi perfúziót és ezáltal az agy oxigénellátását.

Javallatok: Különböző eredetű (postapoplexiás, posttraumás vagy sclerotikus) agyi keringészavarok psychés vagy neurológiai tüneteinek: emlékezőszavarok, aphasia, apraxia, mozgászavarok, szédülés, fejfájás csökkentésére, a klimakterium szindróma vasovegetatív tüneteinek kezelésére.

Hypertensiv encephalopathia, intermittáló vascularis cerebrialis insufficientia, angiospasticus agyi kórképek, továbbá endarteritis cerebri.
Ischaemiás agyi károsodásokban, előrehaladott agyi arteriosclerosisban a kolaterális keringés javítására.

Szemészetben az érhártya és ideghártya vascularis, elsősorban arteriosclerotikus, illetve angiospasmus okozta maculadegenerációk, partialis thrombosisok, érelzáródás következtében kialakuló másodlagos zöldhályog.

Fülészetben korral járó vascularis vagy egyes toxikus (gyógyszeres) halláscsökkenés, labyrinth eredetű szédülés.

Ellenjavallat: Terhesség.

Adagolás: Naponta 3×1–2 tabl., a fenntartó adag napi 3×1 tabl., hosszabb időn keresztül.

Gyógyszerkölcsonhatás: Az eddigi tapasztalatok szerint a tabletták interakcióit nem okoz, ezért kombinációs kezelésre is alkalmas.

Mellékhatás: Kismértékű vérnyomáscsökkenés, ritkán tachycardia, extrasystole fordulhat elő. Tartós kezelés esetén a vérképet ellenőrizni kell időnként.

KÖBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR,
Budapest

CAVINTON

Ftorocort®

kenőcs

ÖSSZETÉTEL

15 mg triamcinolon-acetonidum (15 g) lemosható kenőcsben.

JAVALLATOK

A krónikus és akut ekzema valamennyi megjelenési formája, lokalizációra való tekintet nélkül. Anogenitalis pruritus. Neurodermatitis. Kontakt dermatitis az etiológiára való tekintet nélkül. Pemphigus vulgaris, dermatitis herpetiformis Duhring, Erythema exsudativum multiforme. Erythemato-des. Lichen ruber planus és verrucosus. Psoriasis vulgaris. Pityriasis rosea. Fényérzékenység; napégés, fényurticaria. Rovarcspés. Pityriasis rubra pilaris. Granuloma anulare. Erythrodermia exfoliativa (Ritter-kór). Leiner betegség, otitis externa, balanitisek, rtg-dermatitisek.

ELLENJAVALLATOK

Szemészeti alkalmazás.

ALKALMAZÁS

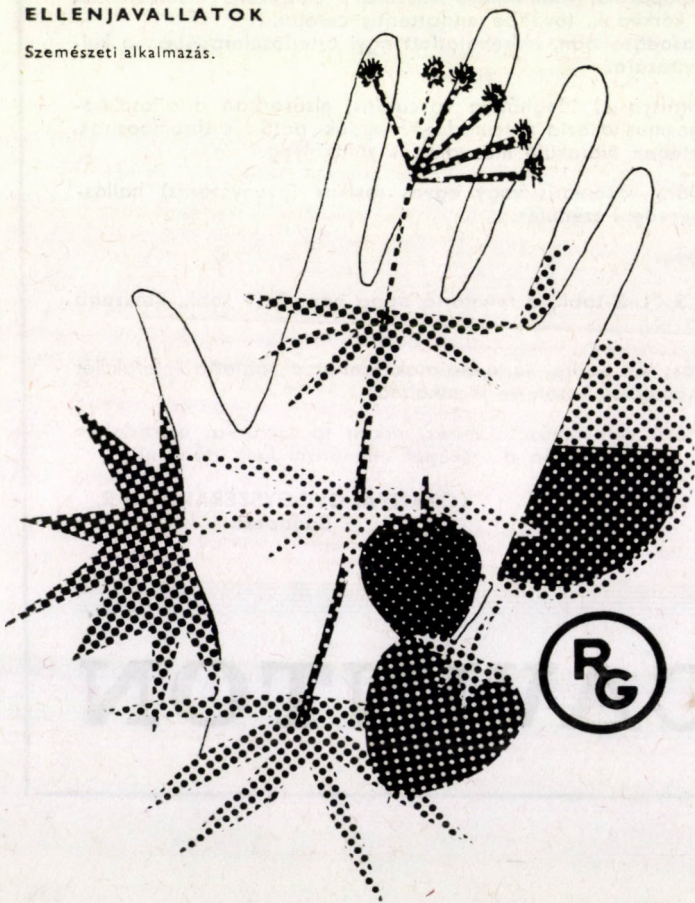
A kenőcsöt naponként kétszer-háromszor vékony rétegben a bőrelváltozásra kenjük vagy okkluzív kötés formájában alkalmazzuk.

MELLÉKHATÁS

A fellazult szarurétegen keresztül a kórokozók — elsősorban a gennykeltők — jobban behatolnak. Sarjadzógombás folyamatok is előfordulhatnak. Ritkán a zárt kötés alatt bevérzések is jelentkezhetnek. Sokáig azonos területen alkalmazva, különösen fiatal egyéneken atrophia alakulhat ki.

FIGYELMEZTETÉS

Arcra krónikusan alkalmazni veszélyes! Gyermkeknek csak kivételesen alkalmazható!

KÖBÁNYAI
GYÓGYSZERÁRUGYÁR
BUDAPEST